Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 55 | JERSEY CITY and NEW YORK, | THURSDAY, MARCH 21, 1996 | CENTS 75 ЦЕНТІВ | ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК | ЧЕТВЕР, 21-го БЕРЕЗНЯ 1996 р. | Ч. 55. РІК CIII

Л. КУЧМА ВИМАГАЄ ВІД УРЯДУ КОНКРЕТНИХ ДІЙ

Київ (Р. Р.). — Тут в суботу, 16-го березня, Президент України Леонід Кучма зустрівся з керівниками Кабінету Міністрів і міністрами, з якими обговорив справу заборгування у виплатах платень, пенсій і стипендій.

За словами Президента, „проблеми дисципліни виконання бюджету та своєчасности оплати праці відображають стан здоров'я держави". Л. Кучма сказав, що очікує конкретної програми спільних дій для ліквідації заборгування перед громадянами.

Представники Кабінету Міністрів поклали відповідальність за неможливість виконати всі необхідні дії на Верховну Раду України, керівників обласних державних адміністрацій і директорів підприємств. Промовці зазначували, що затримка з виплатою заробітків у ряді галузей зумовлена тим, що на початку минулого року Верховна Рада скасувала економічні важелі регулювання фондів споживання. В наслідок цього доходи працівників деяких галузей економіки в 10 разів більші, ніж у сільсько-господарських виробників.

Прем'єр-міністер України Євген Марчук має намір звернутися до парляменту з приводу необхідности прийняття законів, які мають забезпечити програму дій Уряду. Члени Кабінету Міністрів нарікали, що парлямент зволікає з ухваленням законодавчих актів, поданих Урядом, але водночас перебирає на себе управління економікою шляхом прийняття постанов.

КОМЕНТУЮТЬ РІШЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ДУМИ РОСІЇ

Київ (Р. Р.). — Як уже інформовано, у п'ятницю, 15-го березня, Президент України Леонід Кучма прокоментував рішення Державної думи Росії про скасування Біловезьких угод з 1991 року. Крім нього на цю тему висловились ще інші особи.

Радник амбасади Грузії в Україні Вахтанг Тутунашвілі вважає, що рішення Державної думи Росії „підриває тендітну рівновагу стабільности й інтеграції в СНД. Крім того, тепер Росія з правної точки зору не може бути представлена в Міжпарляментарній асамблеї.

Радник амбасади Молдови в Україні Сержіо Статі зазначив, що рішення думи „не має ніякої юридичної сили на території Молдови".

Тимчасовий повірений у справах Естонії в Україні Рейн Ойдеківі сказав: „Це питання нас не стосується — Естонія не є членом СНД. Наша думка така, що не можна в односторонньому порядку приймати такі рішення. Україна — суверенна держава, яка сама за себе відповідає і ніякі рішення Державної думи Росії не можуть на неї вплинути".

Амбасадор Латвії в Україні Петеріс Сімсон сказав що з приводу рішення Державної думи „можна тільки насторожуватися чи непокоїтись". Однак серйозно його сприймати не можна, бо воно не є кінцевим рішенням.

Тимчасовий повірений Узбекистану в Україні Алішер Агзаходжаєв вважає, що це внутрішня справа Росії, яка, „не оформлена до кінця". В Узбекистані це рішення розцінюють як провокацію.

Перший секретар литовської амбасади в Україні Регімантас Яблонскас зробив заяву, у якій наголосив, що рішення Думи не має для його держави ніяких політичних наслідків. Натомість може спричинити хаос у самій Росії.

Дійшло до кризи у стосунках між Німеччиною та Іраном

Тегран, Іран. — Гостра криза назріває у взаєминах між Іраном та Німеччиною і західньоевропейськими країнами в цілому — після того, як німецька влада прийняла рішення заарештувати іранського міністра інформації Алі Фаллягіяна, причетного до вбивства в 1992 році в Берліні трьох іранських курдів.

Представник іранського міністерства закордонних справ Магмуд Мохаммаді заявив, що німецькі правоохоронні органи „не мають жодних доказів проти Фаллягіяна". На його думку, на Іран намагаються кинути пляму „ворожі кола, метою яких є зіпсувати ірано-німецькі стосунки".

Тим часом західні спостерігачі підкреслюють,що Тегран сам створює для себе проблеми, оскільки іранські засоби масової інформації відверто заохочують мусулманських радикалів до тероризму.

Як відомо, дотепер Німеччина була головним европейським торговельним партнером Ірану.

Р. ДОЛ ПРОДОВЖУЄ ПЕРЕМАГАТИ

Чикаго. — У вівторок, 19-го березня, у чотирьох індустріяльних стейтах середнього заходу — Ілиной, Огайо, Мишиген і Висконсин відбулися передвибори за номінацію кандидата Республіканської партії у цьогорічних президентських виборах, де переможцем знову став сенатор Роберт Дол.

Виступаючи перед своїми молодими прихильниками,зібраними у Вашингтоні, Р.Дол з неабиякою радістю приймав їхні вітання з нагоди ще й цієї перемоги, але також, хоча й з питомою для нього обережністю заявив, що мабуть можна вже голосно думати про те, що таки він буде номінатом Республіканської партії. З його припущеннями погоджуються не тільки його прихильники, бо з вислідів цих останніх передвиборів стало ще більш ясно, що один з його серйозніших суперників, Пат Б'юкенан, залишився далеко позаду. Все ж таки цей останній знову підкреслив , що не думає уступати з поля бою.

Хоча деякі агентства засобів масової інформа-

(Закінчення на стор. 4)

В. Кристофер обговорює фінансування закриття ЧАЕС

Київ (УНІАР). — Напередодні візити державного секретаря ЗСА Воррена Кристофера в Україну амбасадор ЗСА в Україні Вілліям Міллер сказав на пресконференції, що під час цих відвідин має бути обговорено фінансування країнами „великої сімки" закриття Чорнобильської АЕС.

З керівництвом України В. Кристофер обговорює цілу низку питань, які стосуються як двосторонніх відносин України та ЗСА, так і з'ясування деяких аспектів зовнішньої політики обох країн, сказав амбасадор. В. Міллер також зазначив, що рішення Державної думи Росії про скасування Біловезьких угод не змінює статусу України і не впливає на програму „Партнерство для миру", створену при НАТО.

За словами американського амбасадора, меморандум про взаємопорозуміння між Україною і „великою сімкою" щодо закриття ЧАЕС уже ухвалено, але потрібно ще обговорити деталі фінансування цими країнами.

Амбасадор сказав, що обсяг фінансової допомоги ЗСА Україні цього року дорівнює 225 млн. дол. (технічна допомога) і приблизно таку ж суму Україна отримує за програмою Нанна-Лугара.

Щодо скасування Державною думою Росії Біловезьких угод, то В. Міллер сказав, що це стосується не тільки Російської Федерації, але й багатьох народів світу. Щодо України, то, на думку американського амбасадора, висловлювання українського керівництва свідчать про те, що Україна залишається незалежною країною, а рішення Державної думи Росії не є чинним на території суверенної України.

Це рішення не вплине і на програму „Партнерство для миру", повідомив В. Міллер. Цієї весни заплановано провести навчання країн, які співпрацюють з НАТО в межах цієї програми. Серед учасників навчань, крім представників України і Польщі, будуть представники Росії.

Щодо поширення НАТО і становища України в цьому питанні, то, за словами В. Міллера, ці проблеми вирішуються концептуально. Европейській спільноті, вважає В. Міллер, треба спочатку визначитися, як реагувати на такі конфлікти, як Балкани і Карабах, а потім вже вирішувати та вести дебати навколо створення нової системи колективної безпеки.

ВИСТАВА ТЕАТРУ ІМ. Л. КУРБАСА

Ню Йорк. — В п'ятницю 22-го березня, відбудеться в Міллер театрі, 116 вул. і Бродвей в Ню Йорку, друга вистава Театру ім. Леся Курбаса зі Львова п. з. „Благодарний Еродій" за Г. Сковородою. Початок вистави о год. 8-ій вечора. Вступ 15 дол. і 5 дол. для студентів і сеньйорів. Квитки при касі.

У сільському господарстві допомагають англійці

Донеччина. — Перший авкціон фармерських земель та майна відбувся в колгоспі ім. Леніна на Донеччині. Його провели з участю британського урядового Фонду „Нов-гав". Таких авкціонів буде три і вони є кульмінацією проєкту Фонду „Нов-гав" з земельної реформи та реструктуризації фарм, фінансованого британським урядом.

Мета програми — підготова законної основи для зміни форм власности радгоспів і колгоспів. На ях базі виникнуть приватні сільсько-господарські підприємства.

УНА-УНСО хоче бачити Україну на чолі СНД

Київ (УНІАР). — Україна повинна відігравати керівну ролю у Співдружності Незалежних Держав, так зареагувала УНА-УНСО на скасування Державною думою Росії Біловезьких угод.

Один з провідників цієї організації Дмитро Корчинський оприлюднив 18-го березня на пресконференції пропозиції УНА-УНСО з цього приводу.

Поперше, вважає УНА-УНСО, Україна мусить очолити оборонний союз СНД. Подруге, всі угоди в рамках СНД мусять бути переукладеними без участи Росії. І потретє, Президент України має заявити про свою готовість здійснити модель „СНД без Росії".

Ю. Карасика призначено віцепрем'єр-міністом

Київ (УНІАР). — Президент України Леонід Кучма призначив депутата Верховної Ради Юрія Карасика віцепрем'єр-міністром України з питань агропромислового комплексу. Указ про це був підписаний 19-го березня, повідомив Василь Радько, секретар Комісії з питань державного будівництва, діяльности рад і самоврядування, а також член Комуністичної Партії України.

Перед тим Ю Карасик працював радником Президента України з питань агропромислової політики, а ще раніше був міністром сільського господарства і харчів.

В Україні

БУДЕ ПАМ'ЯТНИК НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

КИЇВ. — Враховуючи велике політичне і загальнонародне значення проголошення незалежности України Президент Леонід Кучма видав указ про спорудження в Києві пам'ятника незалежности України, повідомила УНІАР 18-го березня. Кабінет Міністрів України має провести відкритий конкурс на кращий проєкт пам'ятника і за участю Київської Міської Державної Адміністрації забезпечити проєктування і будівництво цього монументу.

БІЛЬШІСТЬ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ — ЗА РОЗПОДІЛ ВЛАДИ

КИЇВ. — Більшість українських громадян — 64 відсотки — хотіли б жити в державі, де законодавчо закріплені функції і уповноваження різних гілок влади, свідчить опитування, проведене Центром „Соціяльний моніторінг" Національного Інституту Стратегічних Досліджень та Українського Науково-Дослідного Інституту Проблем Молоді. Водночас третина опитаних поділяє думку про необхідність для України єдиної сильної влади, яка сама видає закони і контролює їх виконання. Прибічники сильної влади рівномірно представлені в усіх вікових групах опитаних.

ВИЙШЛА ЩЕ ОДНА КНИГА ПРО ГОЛОД

СУМИ. — В Лебедині на Сумщині вийшла книга „Під чорним тавром", написана місцевим письменником Борисом Ткаченком. Автор упродовж 30 років збирав матеріяли і свідчення про Великий голод 1932–33 років в Україні, зокрема Сумщини. Презентація книги відбулася в обласній бібліотеці.

РОЗПОЧИНАЮТЬ ЖИТЛОВУ РЕФОРМУ

ДОНЕЦЬКЕ. — Донецька Обласна Державна Адміністрація видала дозвіл на створення українсько-американської організації, мета якої — почати житлову реформу. Створено відділ з реформ житлових кооператив. Передбачено розвиток усіх форм власности на житло — державної, кооперативної та приватної.

ПІЯНІСТИ ВИРУШИЛИ ДО ЗСА

КИЇВ. — Переможці міжнародного конкурсу юних піяністів пам'яті Володимира Горовиця вирушили на гастролі до ЗСА разом з головою жюрі, композитором і виконавцем Іваном Карабицем. Їх запрошено до Ню Йорку, Ню Джерзі, Філядельфії та Вашінгтону. З Києва запрошено лавреата першої нагороди Олексія Ємцова та нагородженого другою нагородою Олексія Колтакова. Ще один лавреат першої нагороди Шай Коген прибуде з Ізраїля і приєднається до них у ЗСА.

ВІМ КОК ЗАДОВОЛЕНИЙ УКРАЇНСЬКО-ГОЛЛЯНДСЬКИМИ ПРОЄКТАМИ

ЛЬВІВ. — Прем'єр-міністер Голляндії Вім Кок відвідав Львів 14-го березня, де ознайомився зі станом розвитку „Українсько-голляндського агропроєкту". Спільне закрите акціонерне товариство з такою назвою створено 1992 року зі статутним фондом 3.5 млн. дол., 75 відсотків з яких належить голляндській стороні, а 25 — українській. Три провідні голляндські фірми — „Агріко", „Себеко" та „Аскойн мелльот", що спеціялізуються у продукуванні насіння картоплі, овочів, молока і молочних продуктів, протягом трьох років співпрацюють з львівськими фармерами. Вім Кок висловив задоволення цією співпрацею.

ПОРАНЕНО ЗАСТУПНИКА МІНІСТРА ЗВ'ЯЗКУ

КИЇВ. — На заступника міністра зв'язку України Юрія Соловйова 12-го березня напали двоє невідомих і нанесли йому чотири ножових поранення. Це сталося о 7-ій годині 50 хвилин ранку на сходах його будинку, коли він ішов на працю. Поранення важкі, але Соловйов живий. Злочинці були молоді, високі і добре одягнені. Міліція покищо нічого нового не повідомляє.

СПІЛЬНИЙ БАТАЛЬЙОН

ЛЬВІВ. — У штабі Прикарпатської військової округи побувала польська делегація на чолі з генералом Здзіславом Вальчевським із Краківської військової округи. Мета візити: створення українсько-польського спільного миротворчого батальйону, про що раніше домовилися міністри оборони двох держав. Батальйон діятиме виключно в рамках програми НАТО „Партнерство для миру".

ПОЇЗД ЗІЙШОВ З РЕЙОК

ЛУЦЬК. — Біля села Свидники Ковельського району Волинської области зійшов з рейок вантажний поїзд. Перекинулись 17 вагонів з мінеральними добривами, зерном, щебенем, графітом. Люди не постраждали.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ БИЛЛ КЛІНТОН у своїй версії ним представленого Конгресові бюджету на 1997 рік пропонує 100 блн. дол. зменшення податків впродовж наступних п'ять років. Найбільш примітним його пропозиціями у цьому виборчому році є 500 дол. податковий кредит на дитину та податкові відтягнення аж до 10,000 дол. для студентів, які будуть покриватися з оподаткувань комерційної індустрії. Одначе податок з прибутку від продажу нерухомого майна, згідно з його пляном, збільшиться. Все ж таки на думку аналітиків пропонований Президентом бюджет може бути йому значно допоміжним, зокрема коли ідеться про пересічного громадянина.

ОРГАНІЗАТОРИ НОВОЇ політичної партії повідомляють, що Росс Перо дав офіційно свою згоду на президентського кандидата у цьогорічних виборах. Чи так справді буде, ще не відомо, але його ім'я появиться напевно на виборчих листах двох стейтів Тексасу і Фльориди. Одначе політичні аналітики уважають ці нові спроби Р. Перо нічим іншим, як заколотними намаганням послабити двопартійну виборчу кампанію. Натомість Шерон Голман, речниця нової Реформістської партії, сказала, що Р. Перо позичив своє ім'я на тимчасову кандидатуру, коли ж згадана партія висуне свого кандидата він негайно звільнить місце.

У СВІТІ

КЕРІВНИК Палестинської автономної адміністрації Ясір Арафат підписав рішення, згідно з яким західний берег Йордану і смуга Гази відтепер називатиметься тільки так: Палестина. Це рішення є обов'язкове для всіх офіційних осіб і установ автономії. Осібно ж західний берег Йордану матиме назву „північні райони Палестини", а смуга Гази — район Газа. Цей проєкт готувала влада автономії, а Я. Арафат, „керуючись політичними та географічними причинами", схвалив його. В історичній науці вважається, що назву „Палестина" запровадили давні римляни, щоб позначити території між рікою Йордан і узбережжям Середземного моря. Ізраїльтяни забрали ці землі у висліді так званої Шестиденної війни 1967 року.

МУСУЛМАНСЬКИЙ БОЙОВИК Рашід Сакер, заарештований в Єрусалимі минулого тижня, розповів, що був готовий здійснити самовбивчу терористичну акцію під час візити президента ЗСА Билла Клінтона до Ізраїля. Р. Сакер сказав, що без найменшого жалю пішов би з життя, оскільки його чекали б у раю. „Мені пообіцяли, що в раю мене зустрічатимуть 73 незаймані дівчат, і що всі мої родичі дістануть небесне прощення. І я повірив у це". Крім майбутніх райських насолод, Р. Сакер дістав ще 6,000 дол. від представника радикальної організації „Ісламський джигад", який завербував 22-річного палестинця для виконання чергової кривавої антижидівської акції.

Філядельфійська громада відзначить 10-річчя чорнобильської катастрофи

Філядельфія. — З ініціятиви УОКЦентру і обох громадських цен-траль, УККА і УАКРади, в Філядельфії відбулася дня 12-го березня ц. р. нарада громадських організацій Філядельфії.

На установчих нарадах обрано з-посеред присутніх Діловий організаційний комітет: головою комітету став інж. Борис Захарчук, заступниками інж. Михайло Нич, Михайло Ковальчин та Орися Гевка; касиром Мирон Білас і секретарями Н. Пазуняк і Христина Прокопович. Члени: Орися Гевка, Ігор Кушнір, Уляна Мазуркевич. Віра Андрейчик, Петро Гурський, Роксоляна Герасимович, Юрій Наконечний, д-р Лариса Кий, Володимир Сімків і Риндич.

Метою комітету є вшанувати пам'ять усіх погиблих у зв'язку з цією катастрофою і пригадати американському суспільству, що трагедія Чорнобиля — це не лише українська справа; це гльобальна подія, адже це була найбільша нуклеарна катастрофа світу, тому відповідальність за усунення наслідків чи допомога потерпілим в Україні є також по стороні всіх країн світу, включаючи ЗСА. Заходи комітету повинні довести це до відома американському суспільству. Тому й плянування й намічення діяльности Комітету буде спрямоване в тому напрямку.

Дата 26-го квітня, дня катастрофи, припадає на п'ятницю. У цей день плянується влаштувати зустрічі громади з провідними політичними й адміністративними чинниками Філядельфії й околиці. Форму, місце і час такої зустрічі та спільні Панахиди Українських Церков Філядельфії буде встановлено після консультацій. На 27-го квітня, суботу, плянується участь шкільних дітей (НУРШ) і молодечих організацій у відповідних заходах, включно з „вокатоном". На суботу вечором плянується жалобну академію для української громади.

Провід комітету звернеться до ієрархів Українських Церков, щоб було проведено моління за душі погиблих і за здоров'я великої кількости потерпілих від катастрофи в Україні — дорослих і дітей. Комітет просимтиме, щоб усі Богослужби 28-го квітня були присвячені трагедії Чорнобиля.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.
Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Небезпечні шляхи журналістичної професії

Недавно Комітет охорони журналістів у Ню Йорку подав число американських журналістів, що впали жертвою своєї професії в 1995 році. Виявляється, що 182 особи були або ще є у в'язницях з приводу їх писань, а 51 журналіст загинув у часі виконування своїх завдань у країнах, що охоплені політичними неспокоями, їх там убито. Вже ці неофіційні числа показують добре, що журналістична професія не така уже безпечна і не завжди зв'язана зі спокійним писанням статтей при комп'ютері, чи при столі в редакції, як уважалося донедавна. Тут насувається питання, чи журналіст має виконувати лише свої завдання в затишку редакційної кімнати, чи він має бути в одній особі і детективом і журналістом, який шукає відомостей, слідкує за подіями політичними чи кримінальними, і подає про такі події і людей правдиві факти.

Саме це питання обговорювалося на сторінках „Ню Йорк Таймсу", де писано було про доволі численне заангажування американських журналістів у працях Сі-Ай-Ей у 80-их роках, що викликало сильне обурення серед суспільства і було причиною того, що шеф розвідки адмірал С. Тирнер в 1977 році заборонив на майбутнє ангажувати журналістів до праць Сі-Ай-Ей. Але, як звичайно, кожний наказ, як і закон, дає можливості виїмків, і такі виїмки постійно існують. Це, щоправда, є проти демократичних засад Конституції, згідно з якими преса є на те, щоб слідкувати за працею адміністрації держави, а не бути її інструментом.

Тож інвестиґаційна журналістика відограє і в американській спільноті і в европейській дуже велику та відповідальну ролю. Доказом того може бути недавнє проголошення лавреатів журналістики в ЗСА, взглядно — нагороди імени Джорджа Полка, журналіста, що загинув, виконуючи свою професію, в часі громадянської війни у Греції в 1948 році. В ряді нагороджених велике число саме інвестиґаційних журналістів на чолі з Дейвидом Родом, який дістав нагороду за досліди і розкриття масових убивст боснійських мусулман, за що Д. Род просидів декілька днів у сербській тюрмі із загрозою розстрілу.

Але не тільки збройні конфлікти і політичні антаґонізми поодиноких народів вимагають тепер від журналістів стояти у перших рядах бойових лав. Подібне торкається внутрішніх справ поодиноких країн, а передусім розкривання нечесних вчинків провідників політичного життя, як також кримінальних чинників. І тут вимагається тепер від журналістів багато небезпечних інвестиґації, які можуть для них закінчитися у деяких випадках трагічно.

Проте бажання слави і добрих репортажів перемагають навіть обережність чи страх перед наслідками. Ось досі нерозв'язана смерть Вінсента Фостера, близького приятеля подружжя Билла і Гілларі Клінтонів, далі викликає розсліди журналістів, — а коли газети, переважно ліберальні, не бажають у цю справу втручатися, то відважні й сміливі журналісти беруться навіть до способу платного оголошення на цю тему.

Як бачимо, журналістика тепер зовсім не є спокійним і безпечним званням. Не є вона безпечною і в Україні, де щойно від п'яти років можна свобідно писати те, що думається, чи те, що справді сталося. Із звідомлень преси та пресових агентств України, однак, завважуємо вже і там випадки, коли надто сміливі журналісти тратять працю, або, щогірше, є наражені на спроби помсти зі сторони людей, яким не подобається що ті журналісти відверто написали. Тут і там вже були випадки нападів, вибуху несподіваних бомб, а перш усього — звільнення з праці за таку інвестигаційну журналістику, яка у західньому світі на денному порядку. А для українських журналістів сумним мементом було напевно теємниче вбивство широковідомого російського коментатора радіо і телебачення Лугачева, а останнього часу — також таємнича пожежа чотирьох студій телерадіокомпанії в Києві.

В порівнанні із небезпечними шляхами, якими ходять сьогодні різні журналісти ЗСА, чи Західньої і Східньої Европи — ми, діяспорні українські журналісти, сидимо у справжньому затишку. Але як ще довго?

Олександер Серафин

ТРАНСФОРМАЦІЯ РОБОЧОГО РИНКУ В ЗСА

Друга світова війна спричинила безприкладну еру економічного росту в ЗСА. Запотребування на працівників значно росло. Післявоєнні роки роки підкріпили переконання американців, що їм належиться запевнена робота, начебто ґарантована соціяльною угодою, частково через зусилля робітничих юній. Ця ситуації в Америці тривала аж до 1970 років.

Від 1979 року зліквідовано в ЗСА 43 мільйони робочих місць, за аналізою „Ню Йорк Тамсу" статистики Департаменту праці. Вони зникли з різних причин. Протягом того самого періоду було створено на 27 мільйонів більше, ніж втрачено, нових робочих місць. Ті місця, що зникли, одначе, були краще платні. Їх утратили працівники на верху своїх кар'єр.

„Ню Йорк Таймс" стверджує, що:

* Майже три четвертих усіх домашніх господарств мали несподіване знайомство зі звільненням з праці від 1980 року. В одній третині з цих домашніх господарств член родини втратив працю.

* Один з десяти дорослих, або біля 19 мільйонів, визнали, що втрата праці спричинила важливу кризу в їхньому життя.

Нерівність є прикметою модерного капіталізму. Одначе, загально говорячи, з багатства і свободи, які капіталізм творить, всі користають, які живуть у цій системі. Іншою ознакою капіталізму є творити нове і нищити „застаріле" чи старе. Тепер, одначе, маємо нове явище, середня і вища верства населення стали перший раз його жертвами.

Поширення звільнення з праці у фірмах, які мають поважні заробітки, створило клімат ненадійности в той час, коли працівники проґоджуються з фактом, що зароблятимуть менше. Тривога стала важливим фактором життя протягом останніх 15 років.

Проблема є в перевизначенні затруднень. Статистика Департаменту праці каже, що тільки 35 відсотків звільнених працівників находять іншу роботу, рівноплатну або краще платну. Маємо поступово нерівний розподіл добробуту. Беручи до уваги інфляцію, медіяна платні є три відсотки нижча тієї, яка існувала в 1979 році. Середній прибуток родини піднісся на 10 відсотків між 1979 і 1994 роками, одначе 97 відсотків з цього прибутку припадає на найбагатших 20 відсотків населення.

Наслідок цього — найсерйозніша ненадійність стосовно праці. Це, в свою чергу, викликає в людині гнів, що розбиває вщент поняття про працю, про самого себе і навіть про перспективу майбутнього.

Деякі причини втрати робочих місць є: технологічний проґрес; ефективна конкуренція — внутрі в країні й іноземна; свобідність віддавати за контрактом працю; наполегливість Волл Стріту підвищувати прибутки навіть тоді, коли це означає звільнення працівників.

Побоювання за працю вкралося до всіх і всюди, знекровлюючи самовартість, розколюючи родини і фраґментуючи суспільство. Велика кількість громадян не очікує багато від своєї майбутности і майбутности своїх дітей. Ця пригнічуюча ситуація має вплив на громадське життя і поза ним.

Колись звільнення з праці стосувалося фабричних робітників, а тепер це стосується середньої верстви у промисловості і державній праці. Між 1979-им і 1993-им роками щезло 454,000 державних службових місць; а звільнення протягом останніх чотирьох років, наприклад, вигладали як показано в таблиці 1.

Ми є свідками катастрофальної трансформації суспільности, і тому дехто вважає, що переміщення є такої потужности, як за часів Індустріяльної революції. Хоч більше створилося робочих місць, ніж втратилося, то нові робочі місця є в малих фірмах, які плятять мало і забезпечують мінімальні пільги, а часто пільг взагалі не дають. Наприклад, такі люди, що заробляли понад 100,000 долярів річно, заробляють тепер половину того, або менше.

Суть арґументів певних економістів і директорів фірм полягає в тому, що така перерва є неминуча і навіть здорова, корисна, бо під час неї створюється ефективність з неефективности. Конкуренція у ґльобальній економіці вимагає скорочення затруднень. Щоби зберегти підприємство, потрібно звільнити працівників. Збереження корпорації дає працю іншим, ґарантує пенсії колишнім працівникам і задовольняє вимоги уділовців.

Пристосовуючись так до нових вимог, на думку певних експертів, американські фірми осягнуть знову свій минулий вплив на світовому ринку і тоді, отже, будуть спроможні дати вищі заробітки більшості працівників. Інші знавці, проте, пророкують, що ця зміна в затрудненнях матиме у висліді робочу силу, яка залишить підприємства в пригніченні, стане нельояльною і менше продуктивною. Багато економістів думає, що переміщення роботи є перманентним явищем, яке залишиться з нами назавжди.

Тепер, у році виборів президента Америки, підняв цю справу кандидат на президента Патрик Б'юкенан. Його розв'язку, щоправда, не сприймає більшість республіканських виборців (він має приблизно третину їх). Але слід все таки шукати розв'язки цієї проблеми, бо теперішня ситуація не може залишитися нерозв'язаною набагато довше.

Табл. 1

* AT&T	123,000	робітників, або	30%	робочої сили
* Ай-Бі-Ем	122,000	— // —	35	— // —
* Дженерал Моторс	99,400	— // —	29	— // —
* Боїнґ	61,000	— // —	37	— // —
* Сірс-Робак	50,000	— // —	15	— // —

Юрій Р. Рибак

КУЛЬТУРНИЙ КОНТЕКСТ РЕКЛЯМИ

Може це дивне, однак воно правдиве. Кожного дня пересічного американця бомбардують коло три тисячі реклям. І коли не враховувати часу на спання людини, то під час дня — це означає кожних 20 секунд. А діти від двох до п'яти років життя в одному році перед екраном телевізії з програмою, насиченою рекламою, перебувають час, що відповідає чотирьом десяткам днів у школі!... У 1993 році американські компанії видали 140 більйонів долярів на саму рекляму. Ці більйони виглядають астрономічно. Але коли обчислити, скільки долярів з реклями припадає на одиницю продукту, то сума не дуже велика, одна бо пушка Кока-Колі підносить кошти продукції тільки на шість тисячних одного цента. Ціна замороженого харчу збільшується на один цент на кожних 35 центів виробництва. Коли ж взяти автомобіль, то він дорожчає на 18 центів кожних 3.000 долярів продукції... Це наочний вислід, що дає економіка масової продукції.

Торік у Видавництві Колюмбійського університету появилась книжка на 296 сторінок п. з. „Adcult USA — The Triumph of Advertising in American Culture". Автор її професор Фльоридського університету Джеймс Твічел. Його книжка дає нагоду запізнатись із впливом взаємного проникання між рекламою і американською культурою, яку рекляма пропаґує модерними способами комерції. На канві цього автор критично зображує відповідальну і складну ролю маркетерів, себто тих фахівців, які плянують дії купна і продажі на ринку. Ми бачимо, що модерна рекляма звичайно пов'язується з предметами, а щойно пізніше з послугами. Автор Дж. Твічел уважає, що виробництво предметів і послуг та їхнє значення стає одним із елементів розвитку культури.

І коли Греція дала світові філософію, Британія — драму, Австрія — музику, Німеччина — політику, а Італія — мистецтво, то Америка дала світові масову продукцію предметів. У висліді цього американці ввели в життя добрі речі, що було поважним внеском минулого століття. В такому розумінні, рекляма — це мов дзеркало того, як американці говорять про предмети, як їх собі уявляють і пізнають їхню вартість. Вони бо ті речі купують, вимінюють, дарують і називають загальною назвою „майно і послуги"... А промислова революція у міжчасі продукує щораз більше і більше товару. І це є не тому, що товар виробляють машини, і не тому, що капіталісти задля зис-ку без міри засипають ринок, а тому, що є позитивна реакція покупців, яких приваблює світ нових предметів, новий речей.

Дійсна праця осідку світового творчого центру реклями Медісон Авеню в Ню Йорку не є скерована на те, щоб маніпулювати наївністю публіки, а радше — каже автор — на намагання знайти істину сьогочасного життя людей, не змушувати їх приймати товар аж до хвилини, коли самі переконаються про доцільність такого купна. Між іншим, рекляма, властиво, стає своєрідною навчальною програмою капіталізму, бо метою її настирливого вихваляння виробів є теж прискорення розподілу готових економічних дібр. Автор у книзі висвітлює деякі моменти з історії розвитку реклями. Наприклад, рекляма, що її знаємо сьогодні, постала у минулому столітті з винаходом фабричної марки (Branding), бо, хоч поодинокі речі можна відносно легко продукувати машиною, вони продаються далеко скорше і легше, коли мають загальновідому назву, як наприклад: Шевролет, Кока-Кола, Марльборо, Зіракс тощо.

(Закінчення на стор. 3)

ЗДОРОВ'Я — ВСЬОМУ ГОЛОВА
Д-р Юліян Мовчан

З медичних новин в Україні

Один більйон карбованців... на одного хворого

Діягностика і лікування одного хворого на холеру перевищує один більйон карбованців, — так подає „Медична Газета України" (число 35 за минулий рік), яка видається у Львові. В наслідок занечищення води в околиці міста Миколаїв на півдні України, на початку вересня минулого року там було зареєстровано 428 випадків захворювання на холеру. У ріку Південний Буг несли стічні води, кількістю 40-60 тисяч кубометрів на добу, холерного вібріона (вібріон — рід бактерій). Крім того, під впливом гарячих літніх днів вірулентність (отруйність або заразливість) збудника недуги значно підвищилася.

Аби побороти недугу, було застосовано низку заходів — у тому числі поради населенню не вживати річної води. Але припинити контакт людей з річною водою було не легко, бо було літо і сезон на пляжі в Миколаєві. Також, з ініціятиви міністерства здоров'я, до Миколаєва прибуло понад 200 вчених та лікарів з різних лікарсько-медичних інституцій. І це дало свої позитивні наслідки: незабаром було зареєстровано лише поодинокі випадки недуги.

Та кошти такого лікування були дуже високими. Як зазначив у своєму інтерв'ю заступник міністра охорони здоров'я в Україні Віктор Марієвський, кошторис діягностики й лікування одного хворого на холеру перевищував більйон карбованців, а профілактика була б зовсім дешева, бо „запобігти гострим кишковим інфекціям і серед них холері, на практиці, не дуже й складно. Треба ретельно й часто мити руки, не пити води з невідомих джерел, а ще краще — кип'ятити її перед питтям... і не вживати продуктів сумнівної якости", — сказав він.

Цікаві інформації про тривалість життя людини

В тому ж числі „Медичної газети" у статті „Здоров'я нації як соціяльно-духовна категорія" проф. Олександер Голяченко подає цікаві для читачів газети інформації про тривалість життя людини: „Лише наприкінці XX сторіччя, — пише він, — людство визначило за свою найвищу мету щодо досягнення здоров'я не тільки подолання окремих хворіб та продовження пересічної тривалости життя, але й наповнення життя якістю, позитивними емоціями та високим духовним змістом. ...Не зважаючи не багатотисячну історію, основні зрушення в здоров'ї людей сталися в XX сторіччі. Досить сказати, що починаючи з первісних часів і до 1900 року від народження Христа, пересічна тривалість життя людини зросла з 19 до 40 років. За 90 років нинішнього сторіччя пересічна тривалість життя людини зросла на 48 років, тобто, вдвічі більше, ніж за попередні тисячі років. При цьому було пройдено три основні етапи: перший — подолання епідемічного поширення інфекційних недуг — в тому числі сухоти (туберкульозу), другий — відсутність до біологічних меж т. зв. хронічних деґенеративних недуг, і, нарешті, третій етап — наповнення життя духовною і соціяльною якістю".

До якого ж етапу треба зарахувати Україну? На це питання проф. Голяченко дає таку відповідь: „Не всі нації світу просувалися в цьому сторіччі в означеному темпі. Третього етапу досягли найрозвинутіші країни. Основне ж число країн, і, на жаль, сюди входить і Україна, і досі перебувають на другому етапі, коли про здобуття духовного та соціяльного добробуту нації покищо нема мови"... Чому так сталося? На це, каже проф. Голяченко, добру відповідь дав український патріот Микола Міхновський, який 1905 року писав: „Усі лиха, що їх до цього часу терпить український народ, походять від того, що він до останніх часів дивився на свою справу не національно, а тільки соціяльно: точніше, він не мав ідеалу самостійної України"...

У Львові відкривається „госпіс"

Передовсім — що таке „госпіс"? Що означає це слово? В словнику Webster'а його знайдете. Але це по-англійськи. Тому, предбачаючи це, редактори пояснюють так: „У Польщі, наприклад, використовують таке визначення госпісу: 'Госпіс є самостійним медичним закладом, котрий подає багатопрофільну опіку: медичну, психологічну, духовну і суспільну тим хворим, які перебувають у термінальному (тобто передсмертному. — ЮМ) періоді хвобори, як також родинам хворих. Метою госпісної опіки є надання хворому можливости гідно пережити термінальний період хвороби шляхом надання відповідного лікування, догляду, допомоги хворому та його (або її) родині в їх тяжких стражданнях"...

Коротше кажучи, якщо вичерпано всі можливості вилікувати недугу, то конче потрібно зробити

(Закінчення на стор. 3)

Любарт Ліщинський

Зимовий балак до серця батяра

I

З-поміж найновіших інформаційних здобутків „з краю" вислизнувся такий дивний зшиток, попросту сім карток, скріплених металевою скобкою, а відбитих на зіраксі. Перший аркуш вінчають два слова, набраних сецесійними літерами, які лягонічно заповідають — „Серце батяра", ні більше ні менше. Погляд не сила затримати на заголовку, бо під ним завадіяцько усміхнена фізіономія і решта того, що змусить з почуттям найбільшої „фрайди" захоплено зойкнути рефреном відомої у минулому баляди: „Та, йой, та Юзьку, та ти зі Львова!". Хоч то була і не найкраща копія, та ніякі вибрики сучасної копіювальної техніки не в змозі знівечити прехарактерної фізіономії „расового аса" замарстинівської або личаківської „паки", тої без найменшого „баєра" чи „гікльовання".

Зі знимки дише безчельністю примружених очех, автентичний представник майже вимерлого племені „тайоїв" або „тайойків". Де подівся схоплений світлиною Макольондра, чи Дзьобатий Пікусь? Того хіба ніхто не знає, але щастя, що він, Львів і його вулиці, на яких панувала львівська батярня, заховалися утривалені на склянних клішах і зберігаються у фондах Львівського Історичного Музею. Там живе те єдине, що не зміг знищити ні „золотий вересень", ні „перше", ні „друге пришествіє". Там на тих світлинах і клішах є і буде той Львів, якого вже нема і не буде.

Тільки в тому світлі спогадів і тіней можуть собі „бімбати" зі всього романтичні батяри, діти Замарстинова або Личакова, виколисані над берегами „великої" водної артерії нашого міста — славної Полтви. Її тепер ніхто не бачить, але вона при кожній нагоді дає себе чути, бо як тепер, так і в попередніх часах мала не вельми ароматичний „штінкс". І нема на те жодної ради, що Львів мав її таку, бо в нашому обділеному водою реґіоні не знайшлося іншого місця, аби понад сім віків тому заснувати тут город Лева. Чув я свого часу, що десь сто років тому виникли дві альтернативи до вибору: мати Полтву, розширену і поглиблену судноплавну артерію, через Віслу в'яжучу Львів з Балтикою, чи возвести будинок нового театру. Рада міста вибрала собі не крилатий кадуцей бога торговлі Гермеса, а постановили зацні львівські райці вибудувати величавий храм Полігимнії та Мельпомени. Маєте ще один вираз львівського „фасону" — „Босо, але в острогах" та „Застався, а постався".

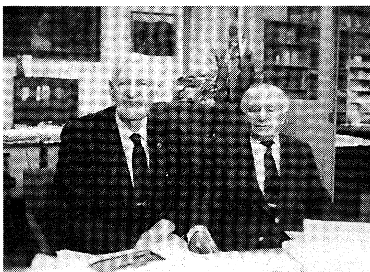
Наскільки те бутне завадіяцтво змусило місто заставитися, може, до кінця і не стало ніколи відомо, а що воно поставилося, то поставилося, бо донині стоїть того свідоцтво, окрилене „Славою" на фронтоні. Хтось може і скаже: „Овва, виставили си тяжкі фраєри халабуду на гоцки-кльоцки, треба було міської каси пильнувати! Кому тота буда до хрону потрібна?" І стоїть той храм мистецтва блискучий — в пам'ять тих, кого вже давно нема.

Сто років тому ту красу почали зводити руками, ні більше ні менше, тільки тих Макольондрів, Гуляй-Паків, Мірків Кінахів, Суфраґанів і Дзьобатих Пікусів, що, здолавши болота Полтви, вифасували презент для свого міста „на високий ґлянц". Скільки душ батярських і сердець лягло під фундаменти і в мури? Чи хтось дуже рахував?! Місто отримало свою прикрасу, хоч було змушене пожертвувати, надавши хвилям Полтви цілком непоетичну функцію, яку вона сумлінно виконує до сьогодні. Є відомості, що в найближчому часі може наступити її порятунок за допомогою Европейської Спільноти.

Давно вже ні Полтва, ні місто не годні подолати багатократно зрослих об'ємів навантаження, через яке сто років тому новозведений витвір таланту архітекта Горґолевського зразу ж потрапив під обстріл їдких і гострих на язик львівських газетярів.

(Продовження буде)

Католицькі ветерани святкують 50-ліття Станиці

Українські Католицькі Ветерани, Станиця 401 в Ню Йорку, відзначать 50-ліття Станиці в неділю, 24-го березня, в год. 1:30 по полудні прийняттям в ресторані УНДому. Повідомили про це редакцію „Свободи" і читачів газети, комендант Станиці Григорій Полчій (вгорі, зліва) і його заступник мґр Йосип Войтович під час коротких відвідин редакції і УНСоюзу.

У ПОНЕДІЛОК, 18-ГО БЕРЕЗНЯ, Уряд президента Билла Клінтона посилив свої намагання перевірити, чи особи які отримують державну фінансову допомогу непрацездатності є ще дальше в дійсності нездатними до праці. Завідуюча програмою соціяльного забезпечення Ширлі Четер сказала, що вона звернулася до Конгресу з проханням виділити 720 млн. дол. для переведення цієї перевірки 1.4 млн. осіб з усіх 7.5 млн. осіб, які отримують таку допомогу.

ДОРАДНИК РОСІЙСЬКОГО президента в міжнародних питаннях Дмитрій Рюріков, коментуючи рішення Державної думи Російської Федерації скасувати Біловезьку угоду 1991 року щодо створення, замість СССР, Співдружности Незалежних Держав, сказав, що це рішення „приведе до хаосу". Він остеріг, що метою лівої депутатської більшости є „перевернути догори ногами якщо не весь світ, то принаймні Росію". Хоч Д. Рюріков критикував Думу за її намір відновити Совєтський Союз, з його слів можна зрозуміти, що цього самого хочуть як ліві, так і праві політичні сили, а також і пре-зидент Борис Єльцин, тільки він це приховує під маскою „інтеграції". „Інтеграція відбувається, можливо, повільніше, ніж в рамках СССР, але зате вона базується на принципі узгодження інтересів",— сказав Д. Рюріков.

Культурний...

(Закінчення зі стор. 2)

У книжці читаємо, що в Італії в добі Ренесансу спонсороване фльорентійське образотворче мистецтво було, по суті, рівнозначне сьогоднішній рекламі. Воно, на думку автора, викликало зацікавлення і заспокоєння жадоби багатих покупців, які не тільки оздоблювали свої доми, але і були меценатами музеїв і церков. Своє проіндустріяльне наставлення автор втрачає, коли робить слушні зауваги індустрії за те, що вона перебирає спорт, зваблює покупців славетними людьми (селебритіс), коптує і веде до занепаду дійсне мистецтво, добру музику, як теж комерціялізує свята.

Так чи інакше, реклама є важливою частиною засобів масової інформації і має величезний вплив на публічну опінію, бо подає не лише вістки про економічне, але теж про культурне життя суспільности. Без реклями було б майже неможливо поширювати вістки про товари, ідеї і громадські справи.

Але ще існує „реклама", хоч ніхто не знає її початку; вона існує поруч найбільш модерних родів реклями. Її ніхто не фінансує, ніхто не опрацьовує змісту, ніхто не публікує і ніхто не передає існуючими методами передачі... Це безкоштовна реклама і найбільш ефективна, бо втішається великим довір'ям. Це рекомендації з уст до уст вдоволених покупців, клієнтів і пацієнтів... Один сучасний історик висловився, що „відносно важливості соціяльного впливу, рекламу зараз порівнюється з такими постійними інституціями, як школи і церкви.

Головні думки Джеймса Твічела можна охопити таким загальним висновком: хоч обсяг дії деклями часто вважають обмеженим, то вона, незалежно від обставин, все ще знаходить простір і місце для активности. Зміна попиту і заохочування попиту на особливий товар чи послугу допомагає поширювати новий смак і звички, а навіть впливає на традиції. Тож культурний контекст реклями змінює свою місію встановлювати культурні вартості. Отже реклама, побудована на конструктивних моральних і соціяльних принципах, стає важливим фактором у соціяльній зміні суспільности, як теж у кристалізації її культури. Але це стається тоді, коли — підкреслюємо — вона спирається на конструктивні моральні принципи. А якщо ні? Що тоді?.. Цього автор книги не каже.

ПОДІЇ

ДОПОВІДЬ ПРОФ. В. КЕЙСА ПРО ДОНБАС

Нюарк, Н. Дж. — Комітет Допомоги Україні північного Ню Джерзі (приятелі Руху) влаштовують доповідь на тему „Донбас — занедбаний фронт у боротьбі за українську ідентичність". Доповідач — Віталій Кейс, професор Ратґерського університету, який щойно повернувся з України, де протягом півроку читав лекції з української літератури у Педагогічному Інституті в м. Слов'янському на Донеччині. Доповідь відбудеться у п'ятницю, 29-го березня, в залі церкви св. Івана Хрестителя, Сенфорд аве. в Нюарку. Початок о 7:30 год. вечора. Паркувальна площа охоронятиметься.

КОНЦЕРТИ М. КОЛЕССИ НА ФЛЬОРИДІ

Фльорида. — Український Музичний Інститут Америки влаштовує концерти творів видатного українського композитора, лавреата державної премії України ім. Т. Шевченка Миколи Колесси, на яких буде присутній сам автор. Прозвучать вокальні та фортепіянові твори мистця у виконанні солістки Нюйорської міської опери Оксани Кровицької, сопрано, та піяніста Миколи Сука. Концерти відбудуться: у вівторок, 2-го квітня, в Порт Шарлотт, Фла., в Pilgrim United Church of Christ, 24515 Rampart Blvd., початок о год. 2:30 після полудня, тел. для інформації (941) 629-2633, та у середу, 3-го квітня, в Голливуді, Фла., в Saint John's Episcopal Church, 1704 Buchanan St., початок о год. 6:30 вечора, тел. для інформацій (305) 921-3721. Вступ — 15 дол. Квитки можна придбати у Норт Порті, Фла., у Ліди Белендюк (941) 426-4049, Зої Филипович (941) 426-4102 та Іванни Костишин (941) 426-9734. У Маямі-Голливуді квитки до набуття у Катерини Годівської (305) 989-3420, Романа Балабана (305) 925-8432 та Леоніда Гусака (305) 426-9039. Концерти відбудуться при сприянні Українського Релігійно-Культурного Осередку св. Андрія та 56-го Відділу СУА в Норт Порті, а також Відділу УККА в Голливуді, Фла.

З медичних...

(Закінчення зі стор. 2)

все можливе, аби бодай полегшити фізичні та психічні страждання пацієнта. Перший такий „госпіс" було створено в 1967 році у Лондоні, Англія. Тепер є їх сотні в різних країнах. І ось з'явився „госпіс" в Україні, у Львові. В газеті подано ширше інтерв'ю з його директором Євгеном Москв'яком.

Як колись лікувалися українці?

Про те, чим і як протягом століть лікувався український народ, можна довідатися з книги „Українська народна медицина", яка недавно побачила світ у київському видавництві „Абрис". Авторка книги, авторитетна учена-етнограф Зоряна Балтарович, упродовж багатьох років досліджувала народну медицину як одну з дуже істотних і специфічних ділянок традиційно-побутової культури.

У цій книзі популярно розповідається про те, які ліки рослинного, тваринного та мінерального походження вживали в народі від різних недуг, та до яких магічних і психотерапевтичних дій вдавалися наші предки на випадок різних захворювань. Ось кілька прикладів тодішнього лікування.

При сухотах (туберкульозі) вживалися купелі у воді з „дев'яти бродів" (Бойківщина), „трьох криниць" (Чернігівщина), відвари трави з „дев'яти меж" (Січеславщина). Хворих на скусу (так називали на Бойківщині хворобу, яку спричинив переляк) рекомендували скупати дев'ять разів у відварі кореня явора, а кволих і виснажених недугою дітей — теж дев'ять разів скупати у відварі вовчуга. Подібних прикладів у книзі наведено більше.

Кожна п'ята жінка в Україні — безплідна

Таку інформацію подав до „Медичної газети України" (ч. 36, 1995) Пресцентр Міністерства Охорони Здоров'я України. Починаючи з 1990 ро-ку, в Україні неухильно помітне зростання кількости хвороб, які передаються статевим шляхом, зокрема, сифілісу. Якщо в 1991 році було виявлено 5,200 нових хворих, то в 1994 році їх вже було 36,000.

Найбільше захворювань є серед сексуально-активних груп — осіб віком 18-28 років. Виявлено, що в Україні кожна п'ята жінка безплідна... Венеричні хвороби в жінок викликають часто густо мервонароджуваність, уроджені каліцтва та інші недуги в немовлят в тому числі менінгіт, сепсис, запалення легень, очей тощо. І тому що нема ефективних засобів профілактики (вакцинації) проти венеричних недуг, тому тільки додержання норм здорового способу життя та моральних статевих стосунків допоможе запобігти захворюванням на венеричні недуги.

До історії Української Православної Кредитівки в Ню Йорку

Архиєпископ Антоній посвячує нові приміщення кредитівки.

Українська Православна Федеральна Кредитова Кооператива з філією в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж., зближається до святкування 30-ліття свого існування, яке повинно відбутись у Центрі Української Культури при кінці травня і на початку червня 1996 року.

Треба підкреслити, що Українська Православна Федеральна Кредитова Кооператива постійно зростає і робить великий прогрес. Зараз кредитівка знаходиться у своєму новому приміщенні при 215 2-га авеню в Ню Йорку. Кредитівка фінансово дуже добре стоїть, має дуже вигідні умови позичок, з яких багато користають наші члени. Іншими словами, наша Православна Кредитівка оперує 56 мільйонним майном. Все це зроблено мудрою фінансовою політикою Дирекції, а особливо головою Дирекції інж. Всеволодом Саленком, який вложив велику працю для розвитку кредитівки, та для добра всіх членів. Заслуга голови кредитівки інж. В. Саленка полягає в перебудові приміщення, в якому зараз знаходиться кредитівка. Необхідно дати признання управителеві кредитівки мґрові Андрієві Шевченкові, який дуже багато вкладає праці в розбудову фінансового стану української православної кредитівки. Також вложив велику працю в перенесення кредитівки до нового приміщення.

Слід сказати, що багато вкладає праці заступник голови та колишній голова кредитівки Валентин Поливко. Треба підкреслити солідну працю секретаря Василя Гусаківського і касира Валентина Олійника, а також всіх членів Дирекції, які дбають про здорову фінансову політику кредитівки. Треба відзначити дуже добру працю Контрольної комісії з її головою, членом Дирекції інж. Петром Крамаренком, який має великий досвід у фінансових справах.

Необхідно згадати філію в Савт Бавнд Бруку, де працює енергійний управитель Богдан Лесів, який вкладає багато праці для фінансового розвитку філії, а рівночасно для загального розвитку Української Православної Федеральної Кредитової Кооперативи в Ню Йорку. Треба відзначити довголітній вклад праці в розвиток кредитівки колишнього касира Веніямина Корсуня, який дальше працює в кредитівці і заступає управителя кредитівки.

Працівники кредитівки, як централі, так і філії, працюють з великою відповідальністю і дуже чемно обслуговують членів, а на особливу увагу в Ню Йорку заслуговує Наталія Фесак, яка солідно працює і з великою відповідальністю дбає про добро кредитівки.

Набуття нового дому для кредитівки та його перебудова є великою заслугою голови інж. Всеволода Саленка, який постійно наглядав над перебудовою дому та впорядкуванням нового приміщення для кредитівки і переходу зі старого приміщення до нового. Праця голови на тому не кінчається, він приготовляє всі пляни щодо фінансової політики кредитівки й представляє їх на засіданнях Дирекції для дискусії і одобрення. Без перебільшення можна сказати, що голова кредитівки інж. В. Саленко являється промотором кредитівки, який вже є третій раз головою. Очевидно, що треба дати признання всім членам Дирекції: Валентинові Поливкові, інж. Петрові Крамаренкові, колишньому голові кредитівки, секретареві Василеві Гусаківському, скарбникові кредитівки Валентинові Олійникові, Ігореві Черникові, Петрові Новікові, Михайлові Титаренкові та головному управителеві кредитівки мґрові Андрієві Шевченкові та управителеві філії Богданові Лесіву.

Тому при такій дуже вмілій фінансовій політиці, яку провадить голова кредитівки інж. В. Саленко з членами Дирекції, кредитівка має запевнення в майбутньому, навіть при тому економічному сповільненні, яке переживають ЗСА. Тих кілька слів дають правдивий образ загального фінансового стану і праці Дирекції кредитівки під розумним керуванням голови кредитівки.

Загальні річні збори кредитівки відбудуться дня 24-го березня 1996 року, о год. 2-ій по полудні в Українському Народному Домі в Ню Йорку.

Микола Турецький

Всеукраїнська Спілка Кобзарів

В днях 20–21-го січня 1996 року відбулася перша Велика рада Всеукраїнської Спілки Кобзарів (ВУСК) в центрі Український Дім в Києві.

Нарешті, після багатьох спроб створено Всеукраїнську Спілку Кобзарів (Установча рада відбулася у 1994 році у Січеславі (Дніпропетровському). Її головою обрано мистця Володимира Горбатюка, одного із засновників Стритівської вищої кобзарської школи на Київщині.

З участю членів ради Спілки та ініціятивної групи при ній створювалися Кобзарський клюб у Києві, музей в Переяславі- Хмельницькому Кобзарська Світлиця в центрі Український Дім, школи кобзарського мистецтва при Консерваторії ім. М. Лисенка у Львові та інші.

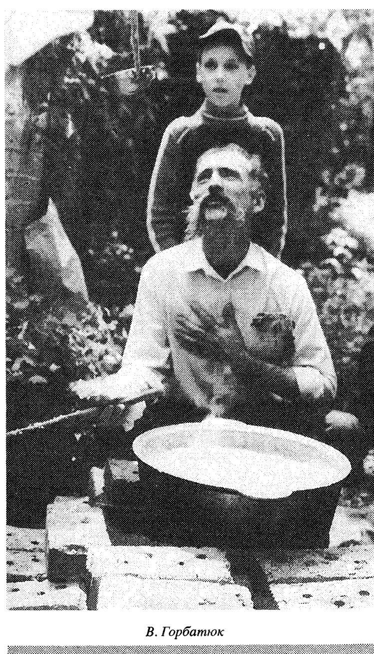
Від часу Установчої ради спілку зареєстровано, як громадську організацію, проведено авторські вечорі кобзаря Володимира Горбатюка, Володимира Єсипка, Ярослава Чорногуза, вечір пам'яті присвячений 80-річчю з дня народження кобзаря Андрія Бобиря, вечір „Молоде кобзарство України". Підготовано і організовано численні статті в пресі, передачі в українській телевізії й по радіо.

На Великій раді відбувся звіт голови ВУСК та перевибір голови і членів Малої ради. На голову переобрано Володимира Горбатюка. Обговорено проблеми кобзарства, затверджено плян праці ВУСК на майбутнє. Участь брали кобзарі, майстри виготовлення бандур та лір, керівники ансамблів бандуристів, кобзарознавці та фольклористи.

Були винесені питання на обговорення: надання спілці статусу творчої; розгортання концертово-просвітницької діяльности; удосконалення структури спілки; вирішення питання приміщення для спілки, майстерень виготовлення бандур, лір; проведення фестивалів кобзарського мистецтва та науковопрактичних конференцій; заснування в Україні часопису „Кобзар"; заснування шкіл кобзарського мистецтва; оборони інтересів своїх членів та інше.

Відбулися три концерти (усі з різним складом учасників). В неділю, 21-го січня, була виставка архівних матеріялів та музичних інструментів.

Микола Чорний-Досінчук

В. Горбатюк

Р. Дол...

(Закінчення зі стор. 1)

ції повідомили, що Р. Дол має вже потрібну кількість делеґатів, то ніким не спонзоровані опити „Ню Йорк Таймсу" виказали, що після перемоги минулого вівтірка Р. Дол здобув покищо 914 з потрібних для номінації 996 делеґатів. Одначе з передвиборами наступного тижня у Каліфорнії вже залишилось мало таких, що сумніваються в тому, що саме Р. Дол здобуде республіканську номінацію.

Сягаючи думками у майбутність Р. Дол вважає, що тепер республіканці по цілій країні стануть об'єднано за ними обраним кандидатом і успішно позмагаються з демократами у листопаді. Він уважає, що переважаюча більшість виборців таки хоче „привернути консервативну розсудливість до Білого Дому", що й буде підтверджено 5-го листопада 1996 року. Єдиною турботою Р. Дола є Росс Перо, який може стати кандидатом третьої партії, що стало б корисним для демократів.

В Києві появилося 8-ме число журналу „Українська діяспора"

На початку 1996 року вийшло друком у Києві восьме число журналу „Українська діяспора". Цим закінчився четвертий рік видання цього піврічника, що його видається зусиллям учених дослідників діяспори в Україні та за її межами. Спонзорами періодика є Інститут соціології Національної Академії Наук України та редакція Енциклопедії Української Діяспори при НТШ в ЗСА.

Видане число розпочинається статтею Василя Маркуся (Чикаґо) „Роздуми над книгою Ю. Бачинського 'Українська іміґрація в З'єдинених Державах Америки'". Друге видання цієї книги (Львів, 1914) саме тепер вийшло в Києві. Три дальші статті присвячені тимчасовим або постійним українським громадам на трьох континентах: Олена Малиновська дає огляд української діяспори в південнослов'янських землях. Стаття написана у 250-ліття поселення русинів-українців у провінції Бачка нинішньої Сербії. Володимир Трощинський (Київ) пише про українську етнічність в Китаї. Теофіль Судомляк (Аделаїда, Австралія) інформує про мало відомі факти з життя українських біженців в Африці в час і після другої світової війни.

У відділі „Зберігаючи українську самобутність" поміщено статтю Олександри Север'янової (Волгоград, Росія) про мовний статус автохтонного українського населення Низового Надволжя. Відділ „Соціяльно-культурний розвиток українських спільнот" містить три цікаві статті про українські спільноти в трьох країнах: Сергій Попик (Чернівці) пише про соціяльну структуру українців в Австрії (кінець XIX — початок XX століть). Ришард Бриковський (Варшава) помістив статтю „Українська й лемківська меншини в Польщі". Два неукраїнські автори з Кошиць (Словаччина) Мар'ян Гайдош і Станіслав Конечни помістили статтю історичного характеру про державно-правове вирішення українського питання у Словаччині в кінці другої світової війни. Праця базується в більшості на словацьких джерелах, що виявилося в тому, що посилання до статті не перекладено на українську мову.

Відділ „Громадське життя діяспори" містить статтю Сергія Рудика (Чернівці) про Злучений Українсько-Допомоговий Комітет у 50-ліття його існування та діяльности. Впроваджено новий розділ „Українська преса в діяспорі", в якому поміщено причинки Галини Миронюк (Сейнт Пол, ЗСА) „Григорій Сковорода" в українсько-американській пресі" та Олени Гриценко (Київ) „Погляд на публікації, Свободи і 'Нового Шляху' за 1993–1994 рр.".

В постійному відділі „Профілі" поміщена цікава стаття Миколи Варварцева (Київ) та пок. Євгена Мітельмана (Ізраїль) про соліста Миколу Іванова (1810–1880), який працював і помер в Болоньї (Італія). Заголовок статті „Українець з Полтави — музична слава Европи".

У „рецензіях" журнал містить статтю Олексія Кураєва (Київ) про внесок представників української діяспори в сучасну україністику Німеччини; стаття далеко не вичерпує німецькомовну україністику 1990-их років. Другу рецензію написала Людмила Константинеску (Київ) на книгу про українців у Канаді „Українці за межами рідної землі" Володимира Євтуха та Олени Ковальчук. Ще одну рецензію помістив В. Маркусь „Дві праці про українську діяспору в Румунії" (на книжки Анни Г. Горбач „З румунських вражень", Київ 1993, та Василя Слободяна „Церкви українців Румунії", Львів 1994). Тетяна Клинченко (Київ) рецензує працю Василя Бабенка, видану в Уфі 1992 року про історію та культуру українців Башкортостану, а Яніна Самборська (Київ) дає огляд праці Миколи Когута про українців у Бельгії. Катерина Чернова (Київ) прорецензувала збірник про перший конґрес українців Російської Федерації, що відбувався під кличем „Мы — граждане России" 23–24-го жовтня 1993 р. в Москві. В огляді „Діяспори в Україні" Тетяна Рудницька (Київ) повідомляє про круглий стіл „Білоруси України".

В цілому, восьме число підтверджує думку, що журнал виробив собі добре реноме та відповідає декларованій меті видавців „комплексного і всебічного дослідження різних аспектів історії та сучасного життя української діяспори" (1 число, 1992).

Замовляти 8-ме число в ціні 6 дол дол. (з пересилкою) можна в редакції ЕУД: Encyclopedia of Ukrainian Diaspora, 2247 West Chicago Avenue, Chicago, Il 60622–4828 USA.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу НІЯҐАРА, Онт.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу 30-го березня 1996 р. о год. 2:00 по пол. в залі Української (Ст. Катеринс) Кредитівки

118 Niagara Street. St. Catharines, Ont., Canada

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

403, 412, 416, 427, 458, 461, 462

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьме участь:

Олександер Ю. Благітка
касир УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

д-р Богдан Долішний, голова — **о. Михайло Блаженко**, почесний голова Округи

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу МОНТРЕАЛЬ, Квебек, Канада

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 30-го березня 1996 р. о год. 3-ій по пол. в приміщенні КУК

3244 Beaubien E., Montreal, Quebec, Canada

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

434, 465, 471, 473,492

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

Марта Лиско, секретар УНС
Текля Мороз, радна УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Текля Мороз, голова
Віра Баніт, секретар — **Даня Дубас, касир**
Олександра Дольницька, орган. референт

Окружний Комітет УНСоюзу БАФФАЛО, Н.Й.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в неділю, 31-го березня 1996 р. о год. 1-ій по пол.

в залі Українсько-Американського Горожанського Центру

205 Military Rd., Buffalo, N.Y.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

40, 87, 127, 149, 304, 360

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьме участь:

Олександер Ю. Благітка
касир УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:
Роман Конотопський, голова

Василь Сивенький, секретар — **Марія Боднарська, касир**

Вступайте в члени Українського Народного Союзу

ГРОМАДСЬКІ ІМПРЕЗИ

Редакційні вістки про громадські імпрези *будуть поміщені у* **„Свободі"** **тільки після появи платних оголошень у щоденнику або „Українському Тижневику"**

Редакція „Свободи"

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ НА СОЮЗІВЦІ 1996

6-7-го липня	Індивідуальні першості УСЦАК-Схід
3-4-го серпня	Подвійні ігри
31-го серпня — 2-го вересня	Першенства УСЦАК
28-29-го вересня	Клюбові першенства КЛК

✻ ПРАЦЯ ✻

ЛІКАР
в Мангаттані пошукує мед. секретарку із знанням англ. і одної із слов'янських мов. Аплікації слати на адресу: 1090 Amsterdam Ave. Suite 9C New York, NY 10025.

✻НА ПРОДАЖ✻

Продається 4-ох кімнатна квартира
в новому цегляному будинку у Львові. Другий поверх, всі кімнати ізольовані, є телефон, 2 балкони.
1 (216) 446-9678

✻РОЗШУКИ✻

РОЗШУКИ
У важній справі прохаю **Маряна Чабана**, щоб він відізвався на тел.:
(612) 789-6051
Dmytro Tataryn

DANUTA SYDURKO from **GALICIA** or family member or friend please contact Art Alexander, 2745 N, 92nd St., Milw. Wi. 53222
(414) 771-1714

✻ FUNERAL DIRECTORS ✻